Afdeling: Bestuur en Dienstverlening
Behandelaar: Roy Baltus
Telefoonnummer: **06 42448967**

Voorstelnr. <Neem dossiernr over uit Ibabs>
Barneveld, 24 oktober 2022
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

☐ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 411

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Stand van zaken - digitale toegankelijkheid**

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van en instemmen met de toegankelijkheidsverklaringen voor de websites en apps die in opdracht van de gemeente Barneveld tot stand zijn gekomen;
2. De directeur in- en externe dienstverlening mandateren om namens het college van burgemeester en wethouders de toegankelijkheidsverklaringen te ondertekenen. Deze bevoegdheid na aanstelling mandateren aan de toegankelijkheidsfunctionaris.
3. De raad informeren via Rubriek B van de lijst van ingekomen stukken.

1. Inleiding

Het is belangrijk dat iedereen toegang heeft tot overheidsinformatie, dus ook mensen met een beperking.

Daarom verplicht het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid overheidsinstanties hun websites en apps toegankelijk te maken. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruiken van het juiste contrast, betekenisvolle links, juiste structuur van formulieren en tekstueel alternatief bij afbeeldingen. Het besluit verplicht ook om hierover een verklaring af te leggen om inzichtelijk te maken welke inspanningen een instantie doet om websites en apps toegankelijk te maken: de toegankelijkheidsverklaring. Deze toegankelijkheidsverklaring is niet alleen bedoeld om verantwoording af te leggen aan de Tweede Kamer en de toezichthoudende organisaties, maar ook aan de bezoekers van de website.

De wettelijke verplichting

In juli 2018 is het Tijdelijk Besluit digitale toegankelijkheid (hierna: het Besluit) in werking getreden. Het Besluit is gebaseerd op een Europese richtlijn en verplicht overheidsorganisaties zoals gemeenten om:

- Hun websites en mobiele applicaties toegankelijk(er) maken;
- Voor alle websites en mobiele applicaties die onder hun verantwoordelijkheid vallen per website/app een toegankelijkheidsverklaring te publiceren.

Het Besluit is inmiddels in drie (3) fases ingevoerd:

1. Sinds 23 september 2019 moeten websites van overheidsorganisaties die sinds 23 september 2018 zijn opgericht dan wel ingrijpend zijn gewijzigd voldoen aan de eisen van het Besluit: WCAG 2.1 niveau A en AA;
2. Vanaf 23 september 2020 geldt dit voor alle websites (incl. webbased systemen);
3. Vanaf 23 juni 2021 moeten ook mobiele apps van overheidsorganisaties aan de eisen van het Besluit voldoen.

Dit betekent niet dat we op bovengenoemde data ook aan alle eisen voor digitale toegankelijkheid moeten voldoen: het gaat erom dat we het onderwerp serieus nemen en dat we afspraken maken hoe we aan de eisen gaan voldoen. Dit wordt vastgelegd in de per website/app op te stellen toegankelijkheidsverklaring.

Een overheidsinstantie voldoet aan de verplichting door:

1. Websites en apps toegankelijker te maken op basis van de eisen uit hoofdstuk 9 van de Europese standaard EN 301 549. Deze eisen omvatten toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A + AA; dit zijn 50 technische, functionele en redactionele eisen die aan websites en apps worden gesteld.
2. Een toegankelijkheidsverklaring te publiceren. Overheidsinstanties zijn verplicht om voor al hun websites een toegankelijkheidsverklaring te maken en te publiceren. In de toegankelijkheidsverklaring staat welke maatregelen de organisatie neemt, inclusief een planning, om de website toegankelijk te maken en te houden.
3. Blijvend werken aan het voldoen aan punt 1 en 2.

Toegankelijkheidsverklaring
Overheidsinstanties moeten sinds 23 september 2020 een toegankelijkheidsverklaring publiceren voor iedere website waarvoor zij verantwoordelijk zijn. In de toegankelijkheidverklaring staat in hoeverre de website al aan de eisen voldoet en welke maatregelen de instantie neemt om toegankelijkheid te verbeteren en te borgen, inclusief planning.

Toezichthouders moeten aan de hand van een toegankelijkheidsverklaring kunnen controleren of een organisatie 'in control' is. Dat betekent dat duidelijk is welke digitale informatie en diensten de organisatie aanbiedt, wat de toegankelijkheidsstatus is van ieder digitaal kanaal en welke maatregelen er gepland zijn ter verbetering.

Per 23 september 2020 voldoen we aan de wettelijke verplichting als we per website een toegankelijkheidsverklaring hebben gepubliceerd. Deze dient te voldoen aan het officiële door het ministerie van BZK beschikbaar gestelde model. Ook moeten we de eerste maatregelen hebben getroffen om de toegankelijkheid te verbeteren. Dit begint met het uitvoeren van een toegankelijkheidsonderzoek of een besluit om de website op te heffen.

Een toegankelijkheidsverklaring met status A of B betekent dat de website/app geheel dan wel gedeeltelijk aan de toegankelijkheidseisen voldoet. Bij status B (voldoet gedeeltelijk) wordt met de verantwoordelijke voor de website een plan opgesteld om aan alle toegankelijkheidscriteria te gaan voldoen. Per criterium moet namelijk in de verklaring worden aangegeven wat hiervan de oorzaak, welk gevolg het heeft, welke maatregelen worden getroffen om het op te lossen en op welke termijn. Bij status C zijn de eerste maatregelen om de toegankelijkheid van de website/app te verbeteren getroffen: een toegankelijkheidsonderzoek is gepland of de site/app wordt opgeheven. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek wordt de verklaring aangepast naar status A of B. Een verklaring met status D houdt in dat de website/app niet voldoet aan de toegankelijkheidseisen. De eerstvolgende stap is om in overleg met de verantwoordelijke voor de site/app een beeld te krijgen van de stappen die gezet moeten worden om aan de toegankelijkheidseisen te gaan voldoen. Tot slot betekent status E dat er geen toegankelijkheidsverklaring voor de website/app is gepubliceerd en dat er dus niet wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om een toegankelijkheidsverklaring te publiceren. De eerste stap is dan om een verklaring te gaan opstellen. Voor een overzicht van de verklaringen van de gemeente Barneveld, verwijzen wij u naar de tabel op de volgende pagina. In dit overzicht is per site/app aangegeven welke status de toegankelijkheidverklaring heeft en is per site/app toegelicht welke stappen worden gezet om de toegankelijkheid te verbeteren. Op www.barneveld.nl/over-barneveld/toegankelijkheid bieden we een totaaloverzicht voor gebruikers, inclusief toegang tot het uitgevoerde onafhankelijke onderzoek en een feedback procedure.

Omdat de toegankelijkheidsverklaring een wettelijke verplichting is, dient deze te worden ondertekend door een voor webtoegankelijkheid verantwoordelijke functionaris of bestuurder.

Onafhankelijk onderzoek
De toegankelijkheidsverklaring moet onderbouwd worden met actuele, volledige en juiste informatie over de toegankelijkheid van website of app. Dit onderzoek moet voldoen aan een aantal kenmerken, waaronder dat het onderzoek bijvoorbeeld maximaal 36 maanden oud is; handmatig uitgevoerd is op basis van de evaluatiemethode WCAG-EM van W3C en dat het representatief is voor alle content op het hoofddomein en eventuele sub- en andere domeinen die in de toegankelijkheidsverklaring worden genoemd.

Stand van zaken
In september 2020 hebben wij u geïnformeerd over de toegankelijkheidsverklaringen van de websites en mobiele apps waar de gemeente Barneveld verantwoordelijk voor is. Wij leggen nu dit weer aan u voor omdat u als college verantwoordelijk bent voor de digitale toegankelijkheid van de gemeente. Hieronder geven wij een overzicht van de huidige stand van zaken met betrekking tot de toegankelijkheidsverklaringen van onze website.

Gepubliceerde toegankelijkheidsverklaringen: toen en nu

Website/apps/webbased systemen	September 2020	September 2022	Toelichting
Gemeente Barneveld Hoofddomein: www.barneveld.nl	Status C	Status B	Vooruitgang geboekt. Op slechts enkele punten voldoet de website nog niet. Dit betreft formuliervelden en mediaplayer en is behandeling bij de leverancier.

Gemeente Barneveld Subdomein Werkenbij.barneveld.nl	Status C	Status B	
Energieloketbarneveld.nl	Status C	-	Opgeheven en informatie overgezet naar duurzaam.barneveld.nl.
Veteranenbarneveld.nl	Status D	Status D	De gesprekken over de toekomst/herontwikkeling van deze website zijn in ver gevorderd stadium en de verwachting is dat de website kan worden opgeheven.
Daarombarneveld.nl	Status D	-	Opgeheven
Omgevingsvisiebarneveld.nl	Status D	-	Opgeheven
Duurzaam.barneveld.nl	-	Status B	
Gemeentearchief.barneveld.nl	-	Status C	Deze website is de opvolger van het subdomein gemeentearchief.barneveld.nl en daarom moet er een aparte toegankelijkheidsverklaring voor worden opgesteld. Resultaten contentonderzoek worden eind okt 2022 verwacht en de site zal naar verwachting voor het einde van het jaar naar status B gaan.
Inwonerspanel Barneveld (panelinwoners.nl/barneveld)	Status C	Status A	Een uitstekende vooruitgang geboekt.
Be Active & Creative (beactivecreative.nl/barneveld)	-	Status B	
Cultuureducatie Barneveld (cultuureducatie.barneveld.nl)	-	Status B	
Geldvraag Barneveld (www.geldvraagbarneveld.nl)	-	Status C	Onderzoek staat gepland voor november/december 2022.
Afsprakenmodule (afspraak.barneveld.nl)	Status B	Status B	
Webbased systemen			
Raadsinformatiesysteem (iBabs)	Status B	Status B	
eDienst Huwelijk	-	Status A	
eDienst Partnerschap	-	Status A	
Mobiele apps			
Afvalwijzer (mobiele app)	Status D	Status B	Vooruitgang geboekt
MijnGemeente / MeldDesk (mobiele app)	Status D	Status D	De gemeente oriënteert zich momenteel op herinrichting van het proces openbare ruimte. Dit proces komt begin 2023 beschikbaar.
Websites waarin de gemeente particiteert			
Archieval – Gemeentearchieven	-	Status B	

www.cjgbarneveld.nl	-	Status B	
Visitregio Barneveld	-	Status E	Deze website, opgezet door de Stichting visit regio Barneveld, is 21 juni live gegaan en heeft nog geen toegankelijkheidsverklaring. Voor het einde van het jaar zal een toegankelijkheidsonderzoek gepland worden en krijgt de site een verklaring met status C. Nadat het onderzoek is uitgevoerd en afhankelijk van de resultaten van het onderzoek, zal de verklaring in de eerste helft van 2023 worden aangepast naar status A of B
Valleihopper.nl	-	Status E	De gemeenschappelijke regeling, waar de gemeente Barneveld in deelneemt en welke verantwoordelijk voor deze site is, heeft stappen ondernomen om de toegankelijkheidsverklaring te gaan opstellen. Onderzoek zal voor het einde van het jaar gepland worden, waarna de site een verklaring met status C zal krijgen. Nadat het onderzoek is uitgevoerd en afhankelijk van de resultaten van het onderzoek, zal de verklaring in de eerste helft van 2023 worden aangepast naar status A of B

2. Beoogd effect

A. Meetbaar effect

- Voor alle websites onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Barneveld heeft de gemeente verklaard in hoeverre de betreffende website voldoet aan de toegankelijkheidseisen en welke stappen de gemeente neemt om deze toegankelijkheid te verbeteren en te borgen.
- Op www.barneveld.nl/over-barneveld/toegankelijkheid is een overzicht gepubliceerd van websites en webapplicaties die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Barneveld vallen, waar de toegankelijkheidsverklaringen zijn in te zien en hoe burgers problemen rondom toegankelijkheid kunnen melden.

B. Maatschappelijk effect

- De gemeente laat aan de hand van de toegankelijkheidsverklaringen zien dat we 'in control' zijn op dit onderwerp, maar belangrijker: dat we onze verantwoordelijkheid op dit punt pakken.
- Als onze websites en webapplicaties goed in elkaar zitten, kunnen ze door iedereen worden gebruikt; ook door bezoekers met een beperking. Onlinevoorzieningen zijn toegankelijk voor alle burgers.

3. Argumenten

1.1 De criteria waaraan een website of app moeten voldoen in het kader van toegankelijkheid bieden diverse voordelen voor zowel de gebruiker als de gemeente:

- Iedereen kan makkelijker navigeren over websites en in apps van de gemeente Barneveld;
- De gemeentelijke informatie is beter te vinden en te doorzoeken;
- We bieden grotere kwaliteit en duurzaamheid in informatie;
- Het leidt tot grotere klanttevredenheid omdat websites en apps beter functioneren.

1.2 We zijn wettelijk verplicht om toegankelijkheidsverklaringen te publiceren, waarmee we een duidelijk beeld over onze inspanningen.

2.1 Digitale toegankelijkheid valt onder het aandachtsgebied van de directeur in- en externe dienstverlening en daarom wordt u voorgelegd de bevoegdheid om de toegankelijkheidsverklaringen voor akkoord te tekenen te mandateren aan dit CT-lid. Voorheen tekende het hoofd van de afdeling

bestuur en dienstverlening de toegankelijkheidsverklaringen namens uw college. Het lijkt ons logisch deze bevoegdheid op termijn aan de aan te stellen toegankelijkheidsfunctionaris te mandateren. De toegankelijkheidsfunctionaris zal u dan jaarlijks informeren over de stand van zaken en u vragen om met de toegankelijkheidsverklaringen in te stemmen, zodat u ook verantwoording over digitale toegankelijkheid kunt afleggen aan de raad. Over deze verantwoording heeft de VNG zeer recent de Handreiking Horizontale verantwoording besluit digitale toegankelijkheid overheid uitgebracht.

4. Kanttekeningen

- De toegankelijkheidsverklaringen geven een momentopname. De gemeente werkt continu aan de toegankelijkheid van de door ons ingezette websites en apps, maar niet alle tussentijdse inspanningen zijn hiermee zichtbaar te maken. Op basis van de toegankelijkheidsverklaringen kan een vertekend beeld ontstaan. Wel worden de toegankelijkheidsverklaringen in ieder geval jaarlijks bijgewerkt om dit zo veel mogelijk tegen te gaan.
- Hoewel er rondom toegankelijkheid wordt gesproken in termen van websites en apps, is het Besluit van toepassing op domeinen, intranetten, extranetten en cloudapplicaties. Bij een groot aantal applicaties is medewerking van de leverancier vereist. Als opheffen of het aanschaffen van een nieuw product geen optie is, dan is het aanpassen van deze applicaties een ingrijpend en tijdrovend proces. Om die reden moet de gemeente in haar aanpak van dit totale applicatielandschap prioriteren. De prioritering is vastgelegd in het document Beleidskeuzes digitale toegankelijkheid. Met betrekking tot het bestaande online landschap is bepaald dat ons hoofddienstverleningskanaal www.barneveld.nl en haar subsites/themasites de hoogte prioriteit hebben, alsmede de websites en apps waarlangs 80% van onze dienstverlening plaatsvindt.

5. Financiën

Bij de begroting voor 2023 is een incidentele voorziening voor een beperkt aantal toegankelijkheidsonderzoeken opgenomen onderdeel uitmakend van een beleidstoevoeging dienstverlening

6. Uitvoering

De afgelopen twee jaar heeft de werkgroep digitale toegankelijkheid, later de projectgroep en nu de tijdelijke toegankelijkheidsfunctionaris zich beziggehouden met digitale toegankelijkheid van onze organisatie. Het is de bedoeling om per 2023 deze taken onder te brengen bij een aan te stellen toegankelijkheidsfunctionaris.

Planning: september/oktober 2023 zal er een nieuw onderzoek naar de website www.barneveld.nl en sub-websites gedaan moeten worden en er zal per 2023 een toegankelijkheidsfunctionaris worden benoemd.

Communicatie: nvt

Evaluatie/controle: nvt

7. Bijlagen

Dit collegevoorstel bevat geen bijlagen.